

De diversiteit aan economische kengetallen is groot in de melkveehouderij. De bedrijfskundig adviseurs Rick Hoksbergen, werkzaam voor Alfa Accountants in Nederland, en Johan Achten, verbonden aan Adviesbureau Liba in Vlaanderen, delen beurtelings hun ervaring en geven hun visie op een specifiek kengetal.

Laag aflossingspercentage leidt tot knelpunt bij overdracht bedrijf

Verlost zijn van schuld

Laatst bezocht ik een bedrijf dat wilde investeren in een nieuwe stal. Om de financiering rond te rekenen was een aflossingspercentage van vier begroot. De norm voor het tempo van de aflossing ligt op acht procent per jaar. Bij een jonge ondernemer met een bedrijf dat prima op orde is, hoeft een laag aflossingspercentage geen probleem te zijn. Maar op dit bedrijf gingen de alarmbellen rinkelen, want de ondernemers waren al veertigers en de grond werd nog geheel gepacht van de familie.

Het gevaar is dan dat er te weinig financieringsruimte vrijkomt in de toekomst om de grond van de familie over te nemen. Dit moet dan opgevangen worden door te blijven pachten van de familie, wat weer tot spanningen kan leiden.

Een bijkomend probleem is dat er weinig vermogen in het bedrijf opgebouwd wordt. Als de bedrijfsopvolger het bedrijf uiteindelijk overneemt te-

gen agrarische waarde is er te weinig vermogen opgebouwd als oudedagsvoorziening voor de overdragende partij.

Stel dat een bedrijf 750.000 euro schuld heeft, één miljoen euro waard is en in familieverband tegen de agrarische waarde van 500.000 euro wordt overgenomen. Dan blijft er voor de ouders een gat over van 250.000 euro, waardoor men genoodzaakt is de vrije verkoopwaarde van het bedrijf als overnamebedrag te vragen. Dit is meestal voor de bedrijfsopvolger niet haalbaar, waardoor de overlater het bedrijf in delen of in z'n geheel aan derden moet verkopen.

Als het aflossingspercentage tijdelijk teruggeschroefd wordt in een jaar met een lage melkprijs hoeft dit ook geen probleem te zijn. Maar als het gebruikt wordt om een structureel te hoge kostprijs te camoufleren, is het normaal gesproken 'alle hens aan dek' en moet een ondernemer het management bijstellen. Dit kan hij doen door bijvoorbeeld te investeren in zaken die rendement opleveren.

Het kengetal

Aflossingspercentage

Het aflossingspercentage geeft aan hoe snel een bedrijf zijn leningen aflost. Dit kengetal is eenvoudig te berekenen door de jaarlijkse kapitaalsaflossing te delen door het saldo van de leningen (vreemd vermogen) in het begin van het boekjaar. Banken en accountants gebruiken het aflossingspercentage bij de beoordeling van bedrijfsplannen en financieringsaanvragen. Klanten van Adviesbureau Liba lossen jaarlijks twaalf procent van hun schuld af. In bedrijfsplannen wordt een aflossingspercentage van acht als doelstelling vooropgesteld. Een jonge ondernemer of een ondernemer met veel land in eigendom mag een lager aflossingspercentage hanteren. In het laatste geval mag het bedrijf een deel schuld op de grond houden. De grond zal in de toekomst door de bedrijfsopvolger tegen agrarische waarde overgenomen worden.

Het verschil

Nederland

In Nederland ligt het aflossingspercentage gemiddeld op vijf procent. Banken stellen de aflossingen vaak lager vast dan de afschrijvingen. Voor een gezonde veehouderij moet het aflossingspercentage omhoog en kan Nederland een voorbeeld nemen aan Vlaanderen. Net als in Vlaanderen heeft het lage aflossingspercentage negatieve gevolgen voor het pensioen van de overdrager. Hiervan zijn veel veehouders zich onvoldoende bewust. Om het aflossingspercentage te verhogen moeten vooral de investeringsbedragen omlaag.